

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

De Sacerdotii Origine & Præstantia - Variis item Industriis, & Praxibus, quibus Sacerdotes boni ad Dei gloriam suámque & Proximi salutem promovendam sunt usi ; Malorum Qvoque Sacerdotum infelici interitu, radicibus, & remediis Cui etiam Compendium Ritualis, ea, quæ pro commodiori Sacramentorum & ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1681

§.3. Exempla Caritas Divinæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48600](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48600)

millièsque repetite: *Mihi autem adherere DEO meo bene est, & ponere in Domino DEO spem meam*; quia per hanc & gratiam necessariam in præsentì vita obtinebo, & copiosam gloriam in futuro.

§. III.

Exempla Caritatis Divinæ à Sacerdotibus relicta.

I. Tertia virtus theologica Caritas vocatur, quæ aliud est, quàm talis virtus, per quam DEUS diligitur propter se, & omnia alia propter DEUM, quæ proinde Regina virtutum appellatur, eò quòd sicut Ancillæ sicut Regina, ita virtutes reliquæ Caritati ancillantur, id est eandem tanquam finem ordinantur. Unde his tribus virtutibus theologis meritò illa Canticorum c. 6. verba accantur: *Qua est, qua progreditur quasi aurora confurgens pulchra ut Luna, electa ut Sol*; anima enim, quatenus fidem à tenebris ignorantia, cæcitatìs, & infidelitatis a veritate & notitiâ JESU Christi perducitur, potest ei progredi quasi aurora confurgens: quatenus per spem evadatur, & clarior redditur, pulchra ut Luna efficitur: quatenus verò luci increatæ per caritatem jungitur, electa ut Sol incipit.

II. Porro Sacerdotes ob tres potissimùm causas huic virtuti specialiter studere debent. 1. Quia, cum à DEO ad sacerdotium velut statum altissimum elevati sint, atque plures etiam ad eum ritè sustinendam gratias & dotes acciperint, rectè arguunt, se plus etiam à DEO dilectos esse, ideoque omnem conatum adhibere debent, ut tanto magis respondeant; *Nulla enim major est ad amorem invadendum, quam amore pravenire*; & nimis deest animus, qui, si dilectionem nolit impendere, nolit accipere. 2. Quia hæc virtus est summè necessaria ad executiones sacerdotales fructuosè obeundas; nam, ut sapienter S. Gregorius hom. in Evang. notat, *non habet aliquis fructus boni operis, si non manet in radice caritatis*, & ut S. Leo confirmat, *nihil est fructuosum, quod non caritatis partem ediderit*. Unde, teste Richardo, non

virtus potens, quàm potentia virtutum dicenda est, eò quòd ipsa omnes accipiant, ut veræ virtutes sint. Hæc virtus, robur spei, & omnium intima vis, ac medulla virtutum. Accedit, quòd Sacerdotum proprium sit officium prædicando & conversando alios in virtutis amorem accendere, non possit autem juxta S. Bernardum capere ignitum eloquium frigidum pectus. Quomodo enim Græcè loquentem intelliget, qui Græcam linguam non novit? sic lingua amoris ei, qui non amat, barbara erit; erit, inquam, sicut æs sonans, & cymbalum tinniens. 3. Quia cum multos labores suscipere, & multas molestias sustinere debeant Sacerdotes, meritò de medio tali prospicere debent, quo roborentur, ut non succumbant, quale præ cæteris caritas aestimatur, nam *qui amat, non laborat*, teste S. Augustino l. 13. *concell. Et omnis labor non amantibus gravis est, solus amor est, qui nomen difficultatis erubescit.* Unde Sponsa de Sponso Cant. 1. dicit: *Fasciculus myrrha dilectus meus mihi,* non falcem, ut notat S. Bernardus, sed fasciculum vocans. eò quòd leve pro illius amore ducat, quidquid laboris immineat, & doloris.

III. Tribus autem præcipue actibus hæc caritas demonstranda est, quorum primus est perfecta voluntatis suæ cum divina conformatio; cum enim amantium proprium sit, unum velle & nolle (cum eorum sit quasi cor unum & anima una) meritò ad caritatem quoque requiritur, ut unam cum amato voluntatem habeat, id est, omne, quod displicere illi novit, studiosè fugiat; & omne, quod illi placere arbitrat, sollicitè perficiat, atque adeò magnam vitæ sanctitatem & innocentiam procuret. Quæ in re præclara nobis à diversis Sacerdotibus exempla sunt relicta.

S. Joannes Chrysostomus adeò omne peccatum fugiebat, ut, dum Eudoxia Imperatrix variis minis ac terroribus ipsam a recto proposito avertere conaretur, à Ministris suis ei diceretur: Frustra hunc hominem terres, nihil enim nisi peccatum timet. Simeon Metaph. in vita.

S. Ignatius Lojola tantopere detestabatur peccatum, ut necesse audiret sit, si DEUS eum in gehenna colloçaret, nihil illi acerbius fore, quàm audire blasphemias in DEUM. *Act. Soc. p. 1. l. 10. n. 62.*

S. Franciscus Xaverius l. r. Epist. 7. de seipso scribit
Tædet me interdum vivere, ac fatius esse arbitror pro
ligione mortem expetere, quàm in tot, tantisque divini
minis contumeliis vivere.

Alanus de Solminihac Episcopus Cadurcensis ne qu
nomen peccati sustinere poterat, nec ulla re magis, qu
peccato discruciabatur, uti ipse quondam fassus est, dum
tantibus, ne nimium se per vitæ austeritatem affigeret
spondit: Nequaquam nimia sunt afflictiones istæ.
verò scire vultis, quo maximè affigat? non aliâ re
quàm DEI offensâ, siquæ flagitiosos Sacerdotes offendit
nimirum hæ sunt afflictiones & cruces Pastoribus gra
mæ, molestissimæque. Unde si publicos in Paræciis Pa
tores inveniret, qui integris annis in peccatorum carnis
spectantibus curionibus, & dissimulantibus se voluta
summpere obstupescere, ejusmodi Presbyteros ad glori
DEI procurandam obstrictos obmutescere, atque adeo
solebat: Istud nec capio, nec unquam capere potero.
certè tantâ sollicitudine nævos etiam minimos fugieb
Confessarii etiam in annuis Confessionibus difficulte
riam absolutionis invenirent; licet verò quotidie con
sit solitus, ea tamen confitebatur, quæ apud alios in
zum venissent censum. Vir. lib. 3. c. 19.

Petrus Forerius Canonicus Regularis S. Augustini
rochus Marincuriensis nihil magis optabat, quàm ut
faciendo, quæ DEO placent, eidem acceptus foret.
etiam Congregationem Monialium instituit, cui
erat, id omne facere, quod Cælesti Sponso suo grati
judicarent.

P. Jacobus Alvarez Societatis JESU quadraginta ann
unicum quidem peccatum deliberatè admisserat, atque
hoc suo studio firmus persisteret, etiam voto se ad tal
gam obstrinxerat, uti Joannes Rho in suis hist. testatur.
IV. Secundus actus est, ut in omnibus suis actio
Sacerdos nihil aliud, nisi DEUM, ejusque gloriam &
placitum quærat; nam, ut rectè S. Augustinus in P. l. 1.
xit, *Purus amor mercenarius non est, nec de spe vivit.*
Verus amor sponsa est. Verus amor seipso contentus
habet primum, sed id, quod amatur. Nec u (Sponsa

aliquid aliud quarit, quam amorem, nec illa (Sponsa) habet. Is per se placet, & propter se: ipse meritum, ipse premium sibi est amor. Præter se non requirit causam, non fructum; fructus ejus usus ejus: amor, quia amo: amo, ut amem. Quod quidem premium tanti æstimavit S. Joannes Chrysostomus, ut l. 2. de compunct dixerit: Si omnino dignus fueris agere aliquid, quod DEO placeat, aliam ne require mercedem præter hoc ipsum, quod placere meruisti. Si enim aliam requiris mercedem, verè ignoras, quantum tibi sit placere DEO. Unde rectè concludit S. Bernardus de obed. Patrum: Nostrum condimentum velut tribus quibusdam herbis conficiatur. Opus est, ut justitia sit in intentione, hilaritas in operatione, humilitas in reputatione; insipida namque, & quodammodo insulsa est nostra obedientia, vel patientia, nisi omnium, qua vel agimus, vel qua patimur, ipse (scilicet DEUS) sit causa. Quo in genere non desunt quàmplurima Sacerdotum exempla.

S. Thomas Aquinas post mortem apparuit pulcherrimam stellam in pectore conspicuas propter puram intentionem, quam omnibus suis operibus præfixit; unde interrogatus à Christo dicente: Bene de me scripsisti, Thoma, quam mercedem à me petis? respondit: Non aliam, nisi te, Domine, sursum in vita.

S. Ignatius Lojola in singulis actionibus cum reflexione quædam animi operam dedit, ut in quam maximam DEI gloriam redundarent, unde assiduò in calamo & ore habebat tritum illud: Ad majorem DEI gloriam: certè in solis suis constitutionibus ducenties, & quadragies, & bis puram intentionem obsequii divini inculcavit, ut P. Lancizius opusc. 13. l. 3. c. 1. n. 337. testatur.

Jacobus Merlohorstius Parochus tres fines operibus suis, manè prototo die, & iterum, cum opus inchoandum esset, præfixit, majorem scilicet DEI gloriam, propriam, & Proximorum salutem, quamvis hæc duæ postremæ non nisi mediata fuerint, & ad gloriam DEI velut ultimum finem ordinatae, unde ad hanc quærendam se illis Apostoli 1. Cor. 10. verbis exstimulabat: sive manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis, omnia in gloriam DEI facite. Sic autem ante opus quodvis intentionem renovabat; O Christe

IESU, in unione Caritatis illius, quâ opus Redemptionis medio terra operatus es, offero tibi hoc opus & omnia sua mea ad maiorem nominis tui gloriam, meam & proximum salutem. Interdum verò ut magis cresceret in me etiam alios fines miscebat hoc modo: O clementissime pater, ecce hoc quantulumcunque laboris (meditationis, orationis, vel lectionis) sacrificium tibi offero in acceptissimi & summi sacerdotis nostri, sine quo operata nostra sunt ut pannus menstruata, obsecrans, ut suscipias in hostiam pro meis & totius Populi peccatis victimam pro cordis impuritatibus, & affectuum meorum expiandis. In decimas pro recognitione tui in me Domini quo tibi ad omnia me obnoxium agnosco. In primitiis omnibus beneficiis unquam acceptis. In pacificum pro me mentis mea, imò totius imaginis tua cum te DEO vivo vero. In sacrificium, quod cultu summa Religione & tria tibi tanquam DEO, principio & fini debeo. In holocaustum pro ardenti amoris dilectione debita. In incensum consummato & perfecto resignationis amore. O dirigatur oratio & operatio mea, sicut incensum summi illius sacerdotis in conspectu tuo. Amen. Vita c. 15.

S. Bernardus, cum aliquando ad Populum conferret, ob frequentiam Auditorum eloquentiam ipsius rantium inani læticia subllire, & vana cogitatione inciperet, quasi quis ei diceret: *En quam nobilis confusio quam attentis omnes & attoniti ad verborum tuorum eloquentiam; mox advertens suggestionem Diaboli respondit: Neque propter te, maligne Spiritus, prædicationem tuam vi, nec propter te desinam.* Vita.

P. Vincentius Caraffa è Societate JESU amoris suo nihil aliud præmium experebat, quam accessionem amoris, quæ alter quidam, hoc & ipse ex animo dicebat: *Amor, amor: amo, ut amem.* Quocirca jucundum erat eum cum frequenter repetentem verba illa orationis à S. Ignatio postulare: *Amorem tuum solum mihi dones. & dives sumus.* Quippe probè intelligens, nimis avarum esse, cui DEUS sufficit; nimisque fatuum, qui eo, quatenus hinc licet amorem possessio non exultat. Vita l. 2. c. 9. Porro tunc dicebat, sincerum, purumque ab omni labe laborem

quando in eo, qui juvatur, nihil arridet, vel nobilitatis, vel opulentia, vel dignitatis, vel alterius decoris, quo possit allici. Si ergo quandoque ab inopum, miserorumque consuetudine te revocat squallor & turpitude: si ad nobilium, locupletumque congressum te pellicit elegantia vestium, speciesque exterior, eja, inquebat, penetra, & pervade hæc, specta intus in anima purpuream ejus, regiamque vestem; externa ista ad illam fordescunt, specta gratia divina pulchritudinem, tam exigua esse nequit, quin immensum exsuperet, quidquid in rerum natura, hominum voto & amore dignum est. Ibid l. 2. c. 15.

Alanus de Solminihac Episcopus nihil agebat, in quo beneplacitum DEI præ oculis non haberet; ratione proprii commodi nihil aggrediebatur, quin ne infernum vel paradysumolvebat animo. Cuidam fortè quærenti, qui hoc fecer, respondit, credere se, id fieri ex singulari DEI providentia, in hoc casu ministerio Angelorum utentis ad hæc objecta mentis oculis subducenda. Nihil frequentius in ore habebat, quàm isthæc Apostoli verba 2. Cor. 5. *Caritas Christi urget nos, ut, qui vivunt, jam non sibi vivant.* Pro suæ autem intentionis directione nullum emittebat actum, sed simplicissimo oculorum conjectu eam peragebat, nam DEUS, inquebat, optimè intelligit, quid quisque tali modo significare velit, unde animæ ipsi unitæ non alio opus habent, quàm simplici intuitu.

V. Tertius actus est, ut omnem erga res creatas inordinatum amorem exuens, eundem in solum Creatorem transferat, ipsum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo juxta sanctissimam & divinam ejus voluntatem; nam, ut reat S. Augustinus l. 10. conf. c. 29. ait: *Minus te, Domine, amat, qui aliquid amat, quod propter te non amat.* Quod apta alibi similitudine explicans, putate, inquit, amorem hominis quasi manum anima; si quod tenet, tenere aliud non potest, ideo, qui amat aliud, DEVM amare non potest, occupatam habet animum. Unde rectè Thomas Kemp. l. 2. c. 7. ait: *Dilectus tuus talis est natura, ut alienum non velit admittere, sed solus vult cor tuum habere, & tanquam Rex in proprio throno possidere.* Cujus quidem actus aliquot exempla ex pluribus subjicio.

S. Franciscus Seraphicus adeò diligebat DEUM, in eum
que omnem suum amorem transtulerat, ut illa verba: *Deus
meus, & omnia*, assiduò in mente & lingua haberet, & to-
sape noctes in iis meditandis infumeret.

S. Augustinus Episcopus, quantopere omnem amorem
exuerit erga res creatas, testatur ipse in suis Confessio-
bus, dum ait: *O quàm suave mihi subito factum est car-
suavitatibus nugarum! & quas amittere metus fuit
jam dimittere gaudium erat. Ejiciebas enim tu eas
& summa suavitas, ejiciebas eas, & intrabas pro eis
voluptate dulcior, sed non carni & sanguini?*

S. Ignatius Lojola adeò omnia terrena fastidiebat, ut
pius cælum suspiciens cum gemitu dixerit: *O quàm
mihi terra, cum cælum considero!* Hinc suis Filiis
omnia commendabat, ut purum pectus, & in amore
flagrans perpetuò custodirent, nihil ut aliud amarent
peterénte, nisi DEUM, aut esse, aut sermocinari cum DEO.
Hist. Soc. p. 1. l. 7. n. 11.

Alanus de Solminihæ pro fundamento dilectionis
bebat effatum hoc: ita amandum esse bonum creaturam
tamen illi non adhæreamus, quod ille tam accuratè ob-
vabat, ut omnes creaturæ illi instar stipulæ fuerint, &
respectu rerum creatarum in statu quodam insensibilis
esse crederetur. Vita l. 3. c. 19.

P. Ludovicus de Ponte è Societate JESU pudori ducere
dicere DEO, quòd eum plùs diligit, quàm cælum, terram,
Angelos & alia omnia; id enim esse, ac si diceret homi-
se cum plùs diligere, quàm plumam aut stipulam. Hic
Lucas Carillius de ejus caritate erga DEUM asserere
est, se, quidquid S. Gregorius, S. Bernardus, S. Bonaver-
ra, & alii Doctores de excellentissima caritate scripserunt
hoc se totum, in Ludovico invenisse, quod etiam non
testimonio aliorum confirmatum habetur. Vita l. 2. c. 3.

P. Vincentius Caraffa cum S. Ignatii vitam suæ norma
statuisset, summique faceret singulas ejus partes, hanc tam
heroicam illius animi constitutionem, quam P. Petrus Ma-
feius hisce verbis describit: *Nihil habebat humani,
animam posset relaxare; maximè quidem in mente,
frequenter tamen etiam in ore habebat; in quo ita Pe-*

in eum imitabatur, ut verè diceret, se statux instar manus
 da: De equidem & oculos habentis, sed tamen facultate sentiendi de-
 et, & 10 stituz, rebus hujus sæculi minimè tangi, minimè delecta-
 ti, unde implebat ipse, quod aliis suaserat, ut scilicet usque
 amon adeò omnia, quæ sub sensu cadunt, & tempore definiuntur,
 nfectio obdicare studeant, ut sint instar puri spiritus. Imò etiam ea,
 est car quæ corpori & vitæ necessaria sunt, non in solatium, volu-
 so futu patemque vertant, sed ut perpetuæ servitutis onera, debi-
 eae ut timque criminibus pœnam subeant, adeoque sic se gerant,
 ois ut gereret potentissimus Monarcha, eò miseriarum redactus,
 ut equum strigili defricare, purgaréque sua ipse manu eoge-
 bat, ut retur, qui sanè ejusmodi servitutem non nisi cum horrore &
 iam su regii pectoris indignatione serviret, ab eaque, quàm celer-
 ilius timè posset, se expediret.

§. IV.

Exempla Prudentiæ à Sacerdotibus
relictæ.

I. Quantopere hæc Prudentia, quæ est virtus aptissima
 ad propositum sibi finem media eligens, iisque sedulo utens,
 Sacerdotibus sit necessaria, vel ex eo patet, quòd ipsi electi
 sint ad animarum regimen; si ergo Salomon ad Populum
 sibi subjectum in temporalibus rebus regendum à DEO ele-
 ctus, 3. Reg. 3. quod vellet, à DEO postulare justus, ante
 omnia cor docile (seu, ut 2. Paralip. c. 1. clariùs dicitur,
 sapientiam & intelligentiam) petiit, ut Populum suum ju-
 dicare posset, & discernere inter bonum & malum; quantò
 magis Sacerdos pro regendis animabus constitutus hanc
 Prudentiam ac Sapientiam desiderare, & à DEO petere de-
 bet, ideoque consilium S. Jacobi sequi c. 1. dicentis; *Si quis
 vestrum indiget Sapientia, postulet à DEO, qui dat omni-
 bus affluentior, & non improperat, & dabitur ei; Sic enim
 dicere poterit cum Salomone Sap. 7. Optavi, & datus est
 mihi sensus: invocavi, & venit in me Spiritus Sapientia.*
 Certè Christus ipse, ut, quantopere hæc Prudentia Sacerdo-
 tibus necessaria sit, ostenderet, Apostolis regimen animarum
 suscepturis ante omnia hoc præceptum dedit Matth. 10. *Estote
 prudentes sicut serpentes, & simplices sicut columba.*